

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 149

van **FREYA VAN DEN BOSSCHE**

datum: 10 november 2022

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Slachtoffers van tienerpooiers - Meldingen bij meldpunt Payoke vzw

De aanpak van tienerpooiers is een complex probleem. Tienerpooiers viseren vooral de meest kwetsbare meisjes, die dan een emotionele band met hun 'loverboy' opbouwen, denkende dat het hun vriendje is. Het is net door die emotionele band, de emotionele chantage en de kwetsbaarheid van de meisjes dat het zo moeilijk is om de slachtoffers uit het milieu te halen en in veiligheid te stellen.

Voor de aanpak van de problematiek is Child Focus altijd een belangrijke partner geweest. Maar daarnaast kunnen slachtoffers of anderen ook bij vzw Payoke een melding doen bij hun erkend meldpunt dat werd opgericht in 2019. Hieruit kunnen er begeleidingstrajecten voortkomen, kunnen slachtoffers opgevangen worden in een opvangplaats, kunnen slachtoffers rechterlijke bijstand verkrijgen of kan Payoke optreden als burgerlijke partij.

1. Hoeveel meldingen heeft het meldpunt van Payoke vzw voor slachtoffers van tienerpooiers ontvangen elk jaar sinds de oprichting? Graag daarbij een overzicht of de slachtoffers zichzelf hebben aangemeld of dat iemand anders dat heeft gedaan. Indien het laatste, graag een verduidelijking wie.
2. Hoeveel meldingen zijn er gemaakt bij Payoke vzw via het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB)? Graag een overzicht per jaar.
3. Hoeveel van de meldingen zijn elk jaar uitgemond in begeleidingstrajecten?
4. Hoeveel slachtoffers die melding hebben gemaakt bij Payoke vzw hebben rechterlijke bijstand gekregen? Bij hoeveel rechtszaken was Payoke vzw burgerlijke partij? Hoeveel veroordelingen zijn er geweest? Graag een overzicht per jaar sinds de oprichting van het meldpunt.
5. Hoeveel informatieve vragen zijn er sinds de oprichting gesteld geweest aan Payoke vzw omtrent slachtofferschap tienerpooiers?
6. Hoeveel plaatsen heeft Payoke vzw voor slachtoffers van tienerpooiers? Graag een overzicht per jaar en de subsidies die ze hiervoor ontvangen.
7. Hoeveel plaatsen zijn er in totaal in Vlaanderen voor slachtoffers van tienerpooiers? Graag een overzicht van de instellingen die erin voorzien, hoeveel subsidies de instellingen krijgen, hoeveel plaatsen waarin ze elk voorzien en hoeveel begeleidingen er ook effectief plaatsvonden. Graag een overzicht van 2015 tot nu.
8. Er werd een centraal meldpunt voor mensenhandel opgericht.

Wordt de melding van slachtoffers mensenhandel dan ook overgedragen naar dit meldpunt? Hoe zal dat gebeuren? Zijn er al voorbereidingen getroffen? Wat zijn de budgettaire gevolgen? Wat zijn de gevolgen qua opvolging van de slachtoffers?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN,
VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 149 van 10 november 2022

van **FREYA VAN DEN BOSSCHE**

1. In onderstaande tabel is opgenomen hoeveel meldingen het meldpunt ontvangen heeft sinds de oprichting, en wie de aanmelder of aanmeldende instantie was.

Aanmelder	2019	2020	2021	2022
Jeugdhulp	69	60	82	38
VAPH	14	2	2	0
Zorg en gezondheid (OPZ)	0	4	6	0
Onderwijs	13	6	3	4
<i>Waarvan CLB</i>	5	3	1	2
Politie en parket	10	9	9	1
Psycholoog	2	3	4	1
Psychiatrisch ziekenhuis	3	0	0	0
Slachtofferbemiddeling	1	0	0	0
Familie	8	14	11	2
OCMW	2	1	0	0
Jeugdwerking	2	0	0	2
Sociale sector	1	12	5	11
CAW	2	6	11	0
Child Focus	2	1	0	1
Jeugdadvoaat	0	0	1	0
Slachtoffer zelf	0	2	0	1
Huisdokter	0	0	0	0
Totaal	129	117	134	61

Het meldpunt is in eerste instantie opgezet als een tweedelijnsmeldpunt, wat de beperkte rechtstreekse aanmeldingen door slachtoffers zelf verklaart. Tot nog toe waren dit er drie, twee in 2020 en één in 2022.

2. Zie antwoord op vraag 1.
3. Tot nog toe zijn in totaal 30 meldingen uitgemond in begeleidingen door Payoke. De verdeling per jaar is terug te vinden in onderstaande tabel.

Topic	2019	2020	2021	2022
Aantal begeleidingen	8	6	10	6

4. In totaal werd er in 41 meldingen juridische bijstand verleend. De onderstaande tabel toont in detail hoe dit per jaar verdeeld is. De juridische bijstand die aangeboden wordt loopt soms over meerdere jaren. Om de tabel helder te houden worden de trajecten weergegeven bij het moment van opstart. Op jaarbasis lopen er dus meer

begeleidingen. Ook het aantal burgerlijke partijstellingen (4 in totaal) en aantal veroordelingen (12 in totaal) staan op deze manier verwerkt in onderstaande tabel.

Topic	2019	2020	2021	2022
Juridische bijstand gekregen	8	6	15	12
# Rechtszaken met burgerlijke partij door Payoke	0	1	2	1
# Veroordelingen (er kunnen meerdere daders zijn in eenzelfde dossier)	4	2	4	2

- Er werden in totaal 249 informatieve vragen omtrent slachtofferschap tienerpooiers gesteld aan Payoke.

Topic	2019	2020	2021	2022
# Informatieve vragen	52	62	80	55

- Payoke heeft geen verblijfs capaciteit voor minderjarige slachtoffers van tienerpooiers. Dit zit niet vervat in de projectovereenkomst met Opgroeien.
- We kunnen niet spreken over een éénduidig profiel van slachtoffers van tienerpooiers, en evenmin van hun individuele noden. Ook wat betreft het effectief afbakenen van de doelgroep 'slachtoffer tienerpooier' is er geen sluitende omschrijving. Er zijn slechts een beperkt aantal meisjes die het statuut 'slachtoffer mensenhandel' krijgen, terwijl er meer meisjes zijn waarbij er een vermoeden van slachtofferschap is, zonder dat dit ook effectief tot het statuut leidt.

Dit gegeven zorgt er voor dat we geen sluitend overzicht hebben van het aantal slachtoffers tienerpooiers dat in begeleiding is of was.

In de uitbouw van een aanbod voor (potentiële) slachtoffers van tienerpooiers werd er sinds het eerste Actieplan Tienerpooiers gezocht naar de best mogelijke aanpak. Het werd snel duidelijk dat er voor deze problematiek geen 'one size fits all'-aanpak mogelijk is: er is niet één sluitend antwoord of vorm van aanbod, en er zal steeds een aanbod op maat van het slachtoffer moeten worden gezocht, waar nodig vanuit een partnerschap van verschillende organisaties waarbinnen een slachtoffer een traject kan lopen. De meeste van de noodzakelijke begeleidingsonderdelen die ook van toepassing zijn voor slachtoffers van tienerpooiers, worden bovendien aangeboden door het reguliere jeugdhulpaanbod, waar nodig aangevuld met extra expertise op bijvoorbeeld juridisch vlak.

Aanvullend op dit reguliere aanbod werden er in de loop van de voorbije jaren diverse initiatieven genomen waar er gericht kon ingezet worden op specifieke deelaspecten waar sommige slachtoffers mee geconfronteerd worden. In sommige initiatieven ligt hierbij de nadruk op fugue vermijdende en veilige opvangplekken, terwijl er voor andere initiatieven meer ingezet wordt op het luik autonoom wonen of op het installeren van een laagdrempelige en huiselijke context. Geen enkele van deze initiatieven heeft echter een aanbod dat uitsluitend bestemd is voor slachtoffers tienerpooiers. Onder een bredere noemer is er in deze organisaties een aanbod voor meisjes die norm-overschrijdend gedrag stellen onder invloed van een antisociale peergroep, meisjes die slachtoffer zijn van seksuele uitbuiting of meisjes met een zware hechtingsproblematiek en laag sociaal emotioneel functioneren waarbij vaak ook sprake is van een psychiatrische problematiek.

Organisaties die binnen hun aanbod een meer specifieke focus hebben op de aspecten die samen hangen met slachtoffers tienerpooiers zijn:

Aanbodsvorm	Organisatie
Veilig Verblijf	VOT Sint-Idesbald De Lovie Tordale Heem De Leemwinning MPI Oosterlo Wingerdbloei De Vijver Emmaüs Antwerpen Elegast t Zwart Goor (Klavier) Emmaus Zorgbedrijf Antwerpen De Triangel De Hagewinde Don Bosco Wagenshot Ruyskensveld MFC Levenslust De Wissel
Innovatieve woonvormen	Emmaus Mechelen Wingerdbloei Sint Vincentius
Projectmatig aanbod	vzw Klaprozen
Ontheming	vzw Alba
Slachtoffers Mensenhandel	vzw Minor Ndako / MeZa
Gemeenschapsinstellingen	Vlaamse Gemeenschap

Gezien de opmerkingen hierboven, kunnen we hierin niet preciseren hoeveel plaatsen of begAeleidingen er voor exclusief voorbehouden zijn, noch preciseren hoeveel subsidies er hiervan voorbehouden zijn voor slachtoffers tienerpooiers.

8. Tijdens de laatste Vlaamse stuurgroep Mensenhandel werd de opstart van het federale meldpunt voor mensenhandel besproken. Er wordt voor geopteerd om het Vlaamse meldpunt mee op te nemen in dit federale meldpunt, om geen twee verschillende kanalen naast elkaar te laten bestaan. Om er voor te zorgen dat deze overdracht op een goede manier verloopt, dat alle noodzakelijke elementen opgenomen kunnen worden in de meldfiches van dit federale meldpunt en dat er helder gecommuniceerd kan worden naar de jeugdhulporganisaties over de verwachtingen, wordt er een overgangsperiode geïnstalleerd, die aansluit aan bij de timing die FOD justitie nodig heeft om ook de technische aspecten van het meldpunt rond te krijgen.

De uitwerking van deze voorbereiding zal gebeuren door Payoke, Pagasa, Opgroeien en FOD Justitie. Het huidige meldpunt, opgevolgd door Payoke, zal blijven bestaan tot wanneer de nieuwe manier van werken opgestart wordt.

Dit houdt in dat de huidige projectovereenkomst met Payoke, die afloopt eind 2022, gecontinueerd wordt, en dat er in de loop van 2023 samen met Payoke, maar ook met Pagasa, gekeken wordt welke aspecten duurzaam verankerd dienen te worden op Vlaams niveau en welke rol de centra daarin kunnen opnemen.